

Bir defaya mahsus olmak üzere UNICEF ile yapılan sözleşme gereğince "Araştırma Projesi"nde görev alınması dolayısıyla elde edilen gelirin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	11395140-105[236-2012/VUK-1- . . .]-609
Tarih	01.04.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[236-2012/VUK-1- . . .]-609

01/04/2015

Konu : Bir defaya mahsus olmak üzere UNICEF ile yapılan sözleşme gereğince "Araştırma Projesi"nde görev alınması dolayısıyla elde edilen gelirin vergilendirilmesi hk.

İlgi de kayıtlı özelge talep formunda; UNICEF Türkiye Ofisi'nin Kalkınma Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte ulusal çocuk refahı göstergeleri oluşturma sürecini başlattığı, bu çerçevede 1 Temmuz-30 Aralık 2013 tarihlerinde "Çocuk Refahı Göstergesi Araştırma Projesi"nin yürütücülüğünü üstlendiğiniz, bir defaya mahsus olmak üzere UNICEF'in yedi farklı ili içeren ve toplam 500 çocukla görüşmeyi kapsayan altı kişilik araştırma ekibi ile yapılan sözleşmeyle görevlendirildiğiniz, tüm giderleri de içeren toplam 45.000-TL olan araştırma bütçesinin hesabınıza üç taksit olarak ödeneceği belirtilerek, bir defaya mahsus olmak üzere yapılan UNICEF sözleşmesinin

tarafınıza doğuracağı vergi yükümlülüğü ile fiş veya faturayla belgelenen masrafların saklanması hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.

..."

66 ncı maddesinde, "Serbest meslek faaliyetini mutat meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez.

..."

82 nci maddesinde, "Vergiye tabi arızı kazançlar şunlardır :

...

4. Arızî olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hasılat.

...

Bir takvim yılında (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticari, zirai veya mesleki bir faaliyete hiç girişilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 10 milyar liralık (284 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2013 yılı için 21.000 TL) kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

Bu maddede geçen "hasılat" deyimini alınan para ve ayınlarla diğer suretlerle elde edilen ve para ile temsil edilebilen menfaatlari ifade eder.

Arızî kazançların safi miktarı aşağıdaki şekilde tespit olunur:

...

2. Bu maddenin birinci fıkrasının (2), (3), (4) ve (5) numaralı bentlerinde yazılı işlerde elde edilen hasılatlattan tevsik edilmek kaydıyla yapılan giderler indirilir.

..."

hükümleri yer almıştır.

221 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 1 inci bölümünün;

8 inci fıkrasında; "...serbest meslek faaliyetinin bir hizmet akdi kapsamında bir işverene tabi ve bir işyerine bağlı olarak sürdürülmesi halinde elde edilen gelir ücret olarak vergilendirileceğinden, bu durumundaki bir mükellefin defter tutma, makbuz düzenleme, katma değer vergisi ve geçici vergi yükümlülükleri söz konusu olmayacaktır. Gelir vergisi beyannamesi verme yükümlülüğü ise, Gelir Vergisi Kanununun ücretlerin vergilendirilmesine ilişkin hükümlerinin gerektirdiği koşullarda doğabilecektir."

9 uncu fıkrasında; "...serbest meslek faaliyetinin arizi olarak yapılması halinde de, mükellefin katma değer vergisi ve geçici vergi yükümlülüğü bulunmadığı gibi defter tutma ve makbuz düzenleme zorunluluğu da söz konusu değildir."

açıklamaları yer almaktadır.

Aynı Tebliğin, "Diğer Hususlar" başlıklı 4 üncü bölümünün 30 uncu fıkrasında ise; "Serbest meslek faaliyetini arizi olarak yapanların defter tutma ve belge düzenleme zorunlulukları bulunmamaktadır. Ancak, bu kimselerin yaptıkları hizmetler karşılığında kendilerine yapılan ödemelerin Vergi Usul Kanununun mükerrer 257'nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden aynı Kanunun 234'üncü maddesi hükmü çerçevesinde "Gider Pusulası" ile tevsik edilmesi uygun bulunmuştur. Diğer yandan, Vergi Usul Kanununun 242'nci maddesi uyarınca, arizi olarak yapılan serbest meslek faaliyeti ile ilgili giderleri ispat edecek belgelerin muhafaza edilmesi gerekmektedir." denilmektedir.

Buna göre serbest meslek kazancının "arizi" sayılması için serbest meslek faaliyetine konu işin devamlılık arz edecek şekilde yapılmaması ve bu işin mutad meslek haline getirilmemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun 254 üncü maddesinde; "Bu Kanuna göre defter tutmak mecburiyetinde olmıyanlar 232, 234 ve 235'inci maddeler mucibince almaya mecbur oldukları fatura ve gider pusulası ve müstahsil makbuzlarını tarih sırası ile tanzim tarihlerini takip eden takvim yılından başlayarak beş yıl süre ile muhafaza etmeye mecburdurlar." hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, bir defaya mahsus olmak üzere UNICEF ile yapılan sözleşme gereğince "Çocuk Refahı Göstergesi Araştırma Projesi"nde görev almanız dolayısıyla elde edilen gelirin, sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan serbest meslek kazancı olarak vergilendirilmesi gerekmekte olup, devamlılık arz etmeyecek şekilde yapılan serbest meslek faaliyeti, Gelir Vergisi Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi gereğince arizi serbest meslek kazancı niteliğinde olacağından, söz konusu projeye ilişkin elde edilen hasıllardan tevsik edilmek şartıyla yapılan giderler indirim konusu yapıldıktan sonra kalan tutarın 284 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2013 yılı için belirlenen istisna tutarı olan 21.000 TL'yi aşması halinde yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Bu açıklamalar çerçevesinde; bir defaya mahsus olmak üzere UNICEF ile yapılan sözleşme gereğince "Çocuk Refahı Göstergesi Araştırma Projesi"nde görev almanız dolayısıyla elde edilen gelirin, arazi serbest meslek kazancı olarak değerlendirilmesi nedeniyle, defter tutma ve belge düzenleme zorunluluğunuz bulunmamakta olup, aldığınız faturaları beş yıl süre ile muhafaza etme zorunluluğunuz bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026